

Schurft bij het rund: een kleine mijt met soms grote gevolgen

Bij een enquête van Veepeiler Rund gaf 75% van de Vlaamse vleesveebedrijven aan in meer of mindere mate te kampen te hebben met schurft. Geen overbodige luxe dus om eens stil te staan bij dit probleem.

Schurft is niet onschuldig. Deze aandoening kan immers aanleiding geven tot rendementsverlies en heeft een impact op het dierenwelzijn. Gelukkig is schurft - mits een goede begeleiding en een zeer accurate aanpak volgens strikte voorwaarden - goed te behandelen en te controleren.

Wat is schurft bij het rund?

Schurft wordt veroorzaakt door mijten, kleine diertjes die gangen graven onder de huid van het rund of leven op de huid, met soms ernstige huidletsels tot gevolg. Het zijn dus parasieten die het rund nodig hebben om te overleven. De mijten voeden zich met huidschilfers, lymfe en bloed van het rund. Ze planten zich razendsnel voort, sneller dan ze afsterven. Bijgevolg groeit hun aantal steeds, en rechtvenredig daarmee groeien ook de letsels en de problemen bij het rund.

De ontwikkeling van ei over larve tot volwassen mijt duurt een tiental dagen. Mijten overleven enige tijd in de omgeving en kunnen gedurende meer dan twee weken runderen besmetten. Hiermee moet bij de behandeling zeker rekening gehouden worden.

De mijten gedijen het best in een warme en vochtige omgeving. Er bestaan meerdere types mijten die elk een verschillende vestigingsplaats kiezen. Zo zien we schurft opduiken voornamelijk boven de staart en op de rug van het dier. Deze vorm wordt veroorzaakt door de psoroptesmijt. Dan is er ook pootschurft, die zich - zoals de naam laat vermoeden - vooral lokaliseert ter hoogte van de poten. De boosdoener hiervan is de chorioptesmijt. Deze komt wel eens voor bij het Holstein-Friesian ras maar, ook bij menginfecties bij het Belgisch witblauw ras. Ten slotte is er nog de meer zeldzame sarcoptesmijt die zich nestelt bij de kop en de nek van het rund.

Schurft is zeer besmettelijk. Besmetting kan gebeuren door direct huidcontact van dier tot dier, maar eveneens via besmette werktuigen of stalrichtingen waaraan de dieren zich kunnen schuren.

Uiting van de ziekte

De aard van de schurftletsels kan variëren van nauwelijks zichtbare, maar wel met de hand voelbare korstjes, tot een zeer ernstige huidontsteking met ernstige gevolgen.

Schurftletsels zijn voornamelijk in verband te brengen met een allergische reactie van het rund op de mijt. Om die reden zijn ook de symptomen niet bij elk rund even erg. Schurft komt voornamelijk voor bij dieren van het Belgisch witblauw ras, en is naar alle waarschijnlijkheid te wijten aan de allergische reactie die bij dit ras meer uitgesproken is dan bij andere rassen. Sommige types schurft komen eerder voor bij andere rassen en er zijn rassen bekend waarbij zelden of nooit schurft wordt vastgesteld.

Diagnose

In de meeste gevallen is het mogelijk om een diagnose voor schurft te stellen op basis van de aard van de letsels en de plaats waar ze voorkomen. Een sluitende diagnose en een (voor ons minder belangrijke) typering van de mijt kan gebeuren door microscopisch onderzoek van stalen, namelijk afkrabsels genomen ter hoogte van de letsels.

Gevolgen

Zoals hierboven beschreven, is niet elk dier even gevoelig voor schurft en zal niet elk rund na besmetting even ernstige letsels vertonen. Bij lichte tot matige letsels hebben de dieren ogenschijnlijk weinig last. Ze hebben jeuk en schuren zich wat meer. Bij ernstiger aantastingen gaan ze een erge huidontsteking ontwikkelen. Deze kan secundair geïnfecteerd raken, met soms etterige ontstekingen van de huid tot gevolg. Door zich te schuren ontstaan wondjes die op hun beurt weer gaan ontsteken. Het dier komt in een vicieuze cirkel terecht die het zelf niet meer kan doorbreken en heeft hulp nodig. Studies tonen aan dat de economische impact van schurft groot kan zijn. Men heeft vastgesteld dat er voor elk procent aangetaste huidoppervlakte er een gewichtsverlies van 30 gram per dag kan optreden. De dieren groeien met andere woorden veel minder goed door. Een bijkomend probleem is dat de kwaliteit van het leer als bijproduct sterk zal dalen. Eveneens van groot belang is de impact op het dierenwelzijn: de dieren hebben jeuk, zijn veel onrustiger en lijden pijn. Zoals iedereen weet, is een ongelukkig dier een weinig rendabel dier.

Mogelijke behandelingen

Het goede nieuws is dat het mogelijk is deze mijten te bestrijden en af te doden - mits de behandeling correct en volgens bepaalde strikte voorwaarden wordt uitgevoerd. En hier hangt een prijskaartje aan vast.

Uit onderzoek van Veepeiler is gebleken dat 70% van de behandelingen op een foute manier gebeurt. Wenst u het probleem op te lossen, volg dan enkele belangrijke richtlijnen.

Voor de behandeling zijn er verschillende degelijke producten op de markt. U kunt best overleggen met uw bedrijfsdierenarts welke strategie en welk product voor uw bedrijf het meest geschikt zijn.

Weet ook dat de bestrijdingsproducten uitstekend werkzaam zijn op volwassen mijten. Omdat mijten zich voortplanten gedurende een cyclus van een tiental dagen, is het belangrijk om de behandeling op het juiste moment (afhankelijk van de werkingsduur van het product) te herhalen en zo de cyclus te doorbreken.

Erg belangrijk is ook om alle dieren en hun omgeving te behandelen, en niet alleen de dieren met symptomen. De schurftmijt kan immers een tijdje overleven in de omgeving.

Schurft voorkomen en onder controle houden

Preventie van schurft is erg moeilijk. Mits een aantal ingrepen, is het echter mogelijk om de impact van het probleem te beperken. Van belang is om het milieu voor de mijt zo onaangenaam mogelijk te maken. Een goede ventilatie is hierbij onontbeerlijk. Daarnaast is het aan te bevelen om de dieren te scheren. In elk geval de rug, maar hoe breder het geschoren oppervlak, hoe beter. De mijt heeft bij geschoren dieren minder overlevingskansen en is makkelijker te behandelen. Ook de stalbezetting is van belang. Omdat besmetting kan plaatsvinden door direct huidcontact van dier tot dier, spreekt het voor zich dat een overbezetting nefaste gevolgen kan hebben.

Voor de preventie en behandeling van schurft komt het er dus vooral op aan de dieren goed te scheren en alle dieren te behandelen, dit volgens een correct protocol.